



Nach-hal-tig-keit

Sür-dü-rü-le-bi-lir-lik

Ümwelt - Wörterbuch

Doğa Sözlüğü

DEUTSCH-TÜRKISCH TÜRKISCH-DEUTSCH

TÜRKÇE-ALMANCA ALMANCA-TÜRKÇE

1	Abfall Atık	4-5
2	Chemie Kimya	6-9
3	Energie und Klima Enerji ve İklim	10-13
4	Ernährung Beslenme	14-17
5	Naturschutz und Landwirtschaft Doğayı Koruma ve Tarım	18-21
6	Pflanzenwelt Bitkiler Dünyası	22-27
7	Tierwelt Hayvanlar Dünyası	28-31
8	Wasser Su	32-35

1	Atık Abfall	36-37
2	Beslenme Ernährung	38-39
3	Bitkiler Dünyası Pflanzenwelt	40-43
4	Doğayı Koruma ve Tarım Naturschutz und Landwirtschaft	44-47
5	Enerji ve İklim Energie und Klima	48-51
6	Hayvanlar Dünyası Tierwelt	52-55
7	Kimya Chemie	56-59
8	Su Wasser	60-63

Umweltfreundliche Siegel - Doğa Dostu Etiketler	64 -65
Adressen und Links - Adres ve linkler	66 -67
Neue Wörter - Yeni kelimeler	68 -69
Impressum - Künye	70 -71

Liebe Kinder und liebe Erwachsene,

wir haben dieses Wörterbuch geschrieben, weil wir möchten, dass alle Menschen die Umwelt schützen! Wenn wir nicht auf die Umwelt achten, werden zum Beispiel alle zwei Sekunden auf einer Fläche von einem Fußballfeld Bäume gefällt.

In diesem Wörterbuch sind mehrere Kategorien, die für unsere Umwelt wichtig sind. Hier haben wir deutsche und türkische Umweltwörter gesammelt. Mit unseren einfachen Tipps kann jeder die Umwelt schützen!

Viel Spaß beim Suchen und Lesen!

Kinder der Aziz-Nesin-Grundschule

Sevgili Çocuklar, Sevgili Yetişkinler,

biz bu sözlüğü herkesin çevreyi koruması için hazırladık. Eğer çevreyi korumazsak, örneğin her iki saniyede bir futbol sahası genişliğinde bir orman yok olur.

Bu sözlükte Almanca ve Türkçe çevre kelimeleri bulunmaktadır. Doğamız için gerekli olan Türkçe ve Almanca kelimeleri konu başlıkları altında bulabilirsiniz. Verdiğimiz kolay tavsiyelerle herkes doğamızı koruyabilir!

Keyifli çalışmalar!

Aziz-Nesin-İlkokulu Öğrencileri



Gefördert durch:



aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages



ABFALL* | ATIK



**Kaufe dir eine
Mehrwegflasche!**

Uzun ömürlü bir şişe al!

**Lasse dir eine Brotbox
schenken!**

*Hediye olarak bir ekmek
kutusunu iste!*

**Transportiere den
Einkauf im Stoffbeutel!**

*Alışverişini
bez torbayla taşı!*


**Repariere deine
kaputten Geräte!**

Bozuk aletlerini tamir et!

Kaufe loses Obst und Gemüse!

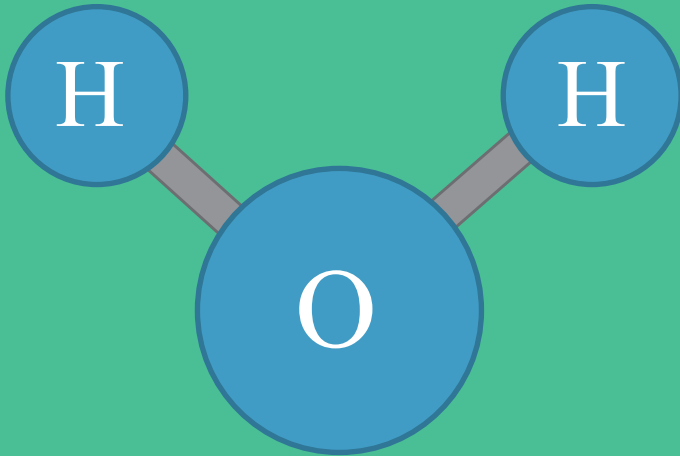
*Ambalajsız meyve ve
sebze satın al!*

A Altpapier, <i>das</i> Akku, <i>der</i> Asbest, <i>der</i>	eski kâğıt akü asbest → 
B Bioabfall, <i>der</i> Biogut, <i>das</i>	organik atık organik atık
E Elektroschrott, <i>der</i>	elektronik atık
G Glas, <i>das</i>	cam
H Hausmüll, <i>der</i>	artık çöpler
K Kunststoff, <i>der</i>	plastik
M Metallverpackung, <i>die</i> Mikroplastik, <i>das</i> Müll, <i>der</i> Mülltrennung, <i>die</i>	metal ambalaj mikro plastik çöp çöp ayrımı

P Papier, <i>das</i> Papierherstellung, <i>die</i> Papierverbrauch, <i>der</i> Papierverschwendung, <i>die</i> Pappe, <i>die</i> Plastik, <i>das</i>	kâğıt kâğıt üretimi kâğıt tüketimi kâğıt israfı karton plastik
R Recycling, <i>das</i> Recyclinghof, <i>der</i> Recyclingpapier, <i>das</i> Restmüll, <i>der</i>	geri dönüşüm geri dönüşüm merkezi geri dönüşümlü kâğıt artık çöpler
S Schadstoff, <i>der</i> Sperrmüll, <i>der</i> Stoffbeutel, <i>der</i>	zehirli madde →  büyük atık eşya bez torba
V Verpackung, <i>die</i>	ambalaj
W Wertstoff, <i>der</i>	dönüştürülebilir malzeme



CHEMIE* | KİMYA



H₂O= Wassermolekül

**Kaufe ungespritztes
Obst und Gemüse!**

*İlaçlanmamış meyve ve
sebze satın al!*

Bevorzuge Naturkosmetik!

*Doğal kozmetik ürünleri
tercih et!*

**Nutze umweltfreundliche
Reinigungsmittel!**

*Doğa dostu temizlik
ilaçları kullan!*



**Kaufe PVC- und BPA-freie
Produkte!**

*PVC ve BPA içermeyen
ürünler satın al!*

**Wasche neue Kleidung
vor dem Tragen!**

*Yeni giysileri giymeden
önce yıka!*



A	Abgas, das Altöl, das Aluminium, das Amoniak, das Arsen, das Atomwaffe, die	atık gaz atık yağ alüminyum (Al) amonyak (NH ₃) arsenik nükleer silah
B	Bakterium, das Bisphenol A, das	bakteri bifenol A (BPA)
C	Cadmium, das Chemikalie, die Chlor, das Chlorophyll, das CO₂ - Fussabdruck, der	kadmiyum (Cd) kimyasal madde klor (Cl) klorofil →  karbon ayak izi → 
D	Dioxin, das Distickstoffoxid, das	dioksin diazot monoksit (N ₂ O)
E	Essigbildung, die Essigsäure, die	sirke oluşumu sirke asidi

	Ethanol, das Experiment, das	etil alkol, etanol deney
F	fest flüssig Formaldehyd, das	katı sıvı formaldehid
G	Gasbildung, die gasförmig gären	gaz oluşumu gaz şekli mayalanmak
H	Herstellung, die	üretim
K	kondensieren Kohlendioxid, das Kohlenmonoxid, das Kohlenstoff, der	yoğunlaşmak karbondioksit (CO ₂) karbonmonoksit (CO) karbon (C)
L	Lachgas, das Lack, der	diazot monoksit (N ₂ O) cila

M Medikament , <i>das</i>	ilaç
Methan , <i>das</i>	metan (CH ₄)
P Pestizid , <i>das</i>	pestisit (böcek zehiri)
Phosphat , <i>das</i>	fosfat
Phosphor , <i>der</i>	fosfor (P)
Photovoltaik , <i>das</i> (Solaranlage, <i>die</i>)	fotovoltaiik
Polyvinylchlorid , <i>das</i>	polivinil klorür (PVC)
R radioaktive Strahlung , <i>die</i>	radyoaktif ışın
Radioaktivität , <i>die</i>	radyoaktivite
Reinigungsmittel , <i>das</i>	deterjan
Rohstoff , <i>der</i>	hammadde
S Salpetersäure , <i>die</i>	nitrik asit, kezzap (HNO ₃)
Sauerstoff , <i>der</i>	oksijen
Säure , <i>die</i>	asit
Säurebildung , <i>die</i>	asit oluşumu
Schadstoff , <i>der</i>	toksit, zehirli madde

Schimmel , <i>der</i>	küf
schmelzen	erimek
Schwefel , <i>der</i>	kükürt (S)
Schwermetall , <i>das</i>	ağır metal
Spiritus , <i>der</i>	ispirto
Stickstoff , <i>der</i>	azot (N)
Stoffwechsel , <i>der</i>	metabolizma

T Treibhausgas , <i>das</i>	sera gazı
V verdunsten	buharlaşmak
versickern	sızmak
W Wärme , <i>die</i>	ısı
Wärmestau , <i>der</i>	ısı birikimi
Wärmeverlust , <i>der</i>	ısı kaybı
Wasserstoff , <i>der</i>	hidrojen (H)
Z Zitronensäure , <i>die</i>	limon asidi

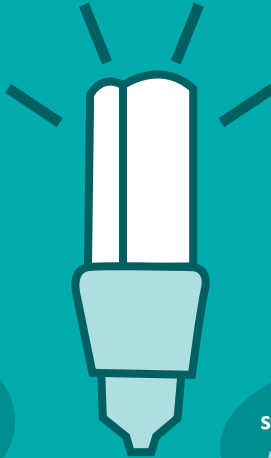


ENERGIE* und KLIMA*

ENERJİ ve İKLİM

**Schalte während
des Lüftens die Heizung aus!**
*Havalandırma esnasında
kaloriferi kapat!*

**Benutze schaltbare
Steckdosenleisten!**
*Kapama düğmesi bulunan
priz duyu kullan!*



Bevorzuge LED-Lampen!
LED lambaları tercih et!

Beziehe Ökostrom!
Doğa dostu elektrik kullan!

**Kaufe
stromsparende Geräte!**
*Enerji tasarrufu yapan
aletler al!*

**die und *das*



A Akkumulator, der	akümülatör	Energiekennzeichen, das	enerji kategorisi
Atmosphäre, die	atmosfer	Energiepass, der	enerji belgesi
Atomenergie, die	atom enerjisi	Energieverbrauchs-	enerji
Atomkraftwerk, das	nükleer santral	klassen, die	tüketim sınıfları
		Erdgas, das	doğal gaz
		Erdöl, das	petrol
		erneuerbare Energie, die	yenilenebilir enerji
B Batterie, die	pil	F Fabrik, die	fabrika
Bergbau, der	maden ocağı	Fernwärme, die	uzaktan ısıtma
Biogasanlage, die	organik gaz tesisi	Feuer, das	ateş
Blitz, der	şimşek	Fluss, der	nehir, ırmak
Blockheizkraftwerk, das	kombine ısı santrali	Flut, die	sel
		fossile(r) Brennstoff, der	fosil yakıt
Brennstoff, der	yakıt	fossile(r) Energieträger, der	fosil yakıt
		Frischlufft, die	temiz hava
C CO₂-Ausstoß, der	karbondioksit salınımı	G gedämmt	yalıtlı
		Geothermie, die	jeotermal enerji
D Dämmung, die	yalıtım	Gletscherschmelze, die	buzulların erimesi
		globale Erderwärmung, die	küresel ısınma
E Einsparung, die	tasarruf		
Elektroherd, der	elektrikli ocak		
Emission, die	emisyon, salınım		
Energiegewinnung, die	enerji kazanımı		

Golfstrom, der	körfez akışı	L Lava, die	lav
Graupel, der	sulu kar	N Naturschutz, der	doğayı koruma
H Hagel, der	dolu	Netzschalter, der	şebeke şalteri
Halogenlampe, die	halojen lamba	Netzteil, das	şebeke parçası
Heizen, das	ısı	Niederschlag, der	yağış
Heizkostenabrechnung, die	yakıt faturası	O Ozon, das	ozon (O ₃)
Heizöl, das	yakıt	Ozonloch, das	ozon deliği
Heizung, die	kalorifer	Ozonschicht, die	ozon tabakası
Hygrometer, das	nem ölçme aleti	Ö ökologisch	ekolojik
J Jahresverbrauch, der	yıllık tüketim	ökologische(r)	
K Kilowattstunde, die	kilovat saat (kWh)	Fußabdruck, der	ekolojik ayak izi
Klimaschutz, der	iklim koruması	Ökostrom, der	doğa dostu enerji
Klimaveränderung, die	iklim değişikliği	P ppm	ppm
Klimawandel, der	iklim değişimi	(parts per million)	(milyonda bir birim)
Klimazone, die	iklim kuşağı	Primärenergie, die	birincil enerji
Kohle, die	kömür	Produktion, die	üretim
Kohlekraftwerk, das	kömür santrali		
Kraftwerk, das	elektrik santrali		

R	Raumtemperatur, die Recycling, das Regen, der	oda sıcaklığı geri dönüşüm yağmur
S	schaltbare Steckleiste, die Schnellkochtopf, der Sekundärenergie, die Solarenergie, die Sparbetrieb, der sparen Stand-by-Betrieb, der Staudamm, der Strom, der Stromanbieter, der Strommessgerät, das Stromrechnung, die Stromverbrauch, der Stromzählerstand, der	kapama düğmesi olan priz duyu düdüklü tencere ikincil enerji güneş enerjisi tasarruf modu tasarruf etmek bekleme modu baraj elektrik elektrik şirketi elektrik tüketimi ölçme aleti elektrik faturası elektrik tüketimi elektrik sayacı

T	Technik, die Temperatur, die Treibhauseffekt, der	teknik sıcaklık sera etkisi
V	Verbrauch, der	tüketim
W	Watt, das Wasserenergie, die Wasserwerk, das Wärme, die Wärmedämmung, die Weltklimakonferenz, die Windenergie, die	vat su enerjisi su tesisi ısı ısı yalıtımı dünya iklim konferansı rüzgâr enerjisi

INFOBOX

- Jede Person in Deutschland verursacht im Durchschnitt 10 Tonnen CO₂ pro Jahr. *Almanya'da her kişi yılda ortalama 10 ton karbondioksit oluşmasına sebep oluyor.*
- Berechne deinen CO₂-Fußabdruck: *Karbondioksit Ayak İzini hesapla:*

www.jugend.klimaktivist.de/de_DE/popup/?cat=start



ERNÄHRUNG* | BESLENME



**die*

**Bevorzuge regionale und
saisonale Produkte!**

*Yerel ve mevsimlik
yiyecekleri tercih et!*

**Iss nur wenig
Tiefkühlprodukte!**

*Dondurulmuş ürünleri
çok az tüket!*

**Baue dein eigenes
Gemüse an!**

*Kendi sebzeni kendin
yetiştir!*

**Fairtrade-Produkte!
(siehe S. 64)**

*Adil ticaret ürünleri satın al!
(S . 64'e bak)*

Koche dein Essen selbst!

Yemeğini kendin pişir!



A Apfel, der	elma
B Birne, die Banane, die	armut muz
E Erdbeere, die	çilek
F fair faire(r) Handel, der Fett, das Fruchtzucker, der	adil adil ticaret yağ meyve şekeri
G Gemüse, das Gesundheit, die Getreide, das	sebze →  sağlık tahıl, ekin
H Handel, der	piyasa, ticaret

K Kirsche, die Kohlenhydrat, das	kiraz karbonhidrat
M Mindesthaltbarkeits- datum, das	dayanıklılık süresi
N Nahrungskreislauf, der Nahrungskette, die Nährstoff, der	gıda döngüsü besin zinciri besleyici madde
O Obst, das Orange, die	meyve →  portakal
P Pflaume, die Protein, das	erik protein

R regional rösten	yerel kavurmak
S saisonal Salz, <i>das</i> Sauerkirsche, <i>die</i> Schnellkochtopf, <i>der</i> Schokolade, <i>die</i>	mevsimlik tuz vişne düdüklü tencere çikolata
V Vitamin, <i>das</i>	vitamin
Z Zucker, <i>der</i>	şeker

FILMTIPP / FILM ÖNERİSİ

WASTE - Gegen den Wahnsinn der Nahrungsmittel-verschwendung:

www.youtube.com/watch?v=FeLO6xIBQSU

(Dauer: ca. 7 Min.)

INFOBOX

- In Deutschland landen jedes Jahr über 18 Millionen Tonnen Nahrung im Müll.
Almanya'da yılda 18 milyondan fazla yiyecek çöpe atılıyor.
- Du kannst dagegen etwas tun und bei diesen Initiativen mitmachen:
Buna karşı bir şey yapabilir ve şu inisiyatiflere katılabilirsin:

www.foodsharing.de

www.teller-statt-tonne.de

www.zugut fuer dietonne.de



NATURSCHUTZ* und LANDWIRTSCHAFT*

DOĞAYI KORUMA ve TARIM

**Probiere neue
Getreidesorten!**

*Tanımadığın tahılları
keşfet!*

**Kaufe Papierprodukte mit
dem "Blauer Engel" Siegel!**

*"Mavi Melek" etiketli kağıt
ürünleri satın al!*

Halte deine Umgebung sauber!

Etrafını temiz tut!

**Kaufe FSC-zertifizierte
Holzmöbel!**

*FSC sertifikalı tahta
mobilyalar al!*

**Bewege dich zu Fuß
oder mit dem Fahrrad!**

*Yürüyerek ya da
bisikletle hareket et!*



*der und *die

A	Acker, der Ackerbau, der Agrarwirtschaft, die Agrartechnik, die Anbau, der Anbaufläche, die Art, die Artenschutz, der Artensterben, das Artenvielfalt, die Aufforstung, die Aussaat, die	tarla tarım, çiftçilik ziraat tarım teknikleri ziraat tarla tür türleri koruma nesil tükenmesi tür zenginliği ağaçlandırma ekim, ekin ekme
B	Bauer, der Bevölkerungs- wachstum, das Biodiversität, die biologisch biologische(s) Gleich- gewicht, das biologische Reinigung, die	çiftçi nüfus artışı biyolojik çeşitlilik biyolojik, organik biyolojik denge biyolojik arıtma

Boden, der Bodenschatz, der Brachzeit, die	yer, toprak yeraltı kaynakları nadas, tarlanın dinlenme zamanı
---	---

D	dürr, karg Dürre, die Dünger, der	kurak kuraklık gübre
E	Erde, die Ernte, die Erosion, die ernten	toprak hasat, ürün erozyon hasat toplamak, biçmek
F	Feld, das Flächennutzungs- plan, der Forst, der Försterei, die fruchtbar	tarla bölge planlaması orman orman idaresi verimli, bereketli



G	Gartenschere, die Gartenschlauch, der Gärtner/in, der/die Genetik, die gentechnisch veränderten Organismen, die (GVO) Grasland, das Gießkanne, die Grubber, der Grundstück, das	bahçe makası bahçe hortumu bahçıvan genetik, kalıtbilim genetiği değiştirilmiş organizmalar (GDO) mera bahçe sulama kovası üç ağızlı tırmık arazi
H	Harke, die Hektar, der Hochbeet, das Holz, das	tırmık, bahçıvan tarağı hektar yükseltilmiş tarh odun, tahta
K	Klima, das Klimakatastrophe, die Klimaschutz, der Klimawandel, der	iklim iklim felâketi iklim koruması iklim değişimi

Kompost, der doğal gübre

L **Landbau, der** çiftçilik
Landwirtschaft, die tarım
Lärm, der ses kirliliği, gürültü
Lebensraum, der yaşam alanı
Luftfeuchtigkeit, die nem oranı
Luft-
verschmutzung, die hava kirliliği

M **Molkerei, die** mandıracılık

N **nachhaltig** devamlılık, süreklilik
Nachhaltigkeit, die sürdürülebilirlik
nachhaltige(s) sürdürülebilir yaşam
Leben, das
Natur, die doğa, tabiat
Natur-
bewusstsein, das doğa bilinci
natürlich doğal
Naturfreund, der doğasever



Naturkatastrophe, die	doğal afet / felaket	T trocken	kuru, kurak
Naturschutzpark, der	milli park	Trockenheit, die	kuraklık
Naturwissenschaft, die	doğa bilimi, fen bilgisi	U Umwelt, die	çevre
Ö ökologisch	ekolojik	Umweltbewusstsein, das	çevre bilinci
ökologische(s)	ekolojik temizlik	umweltfreundlich	çevre dostu
Putzen, das		Umweltgerechtigkeit, die	çevresel adalet
Ökosystem, das	ekosistem	Umweltproblem, das	çevre sorunu
P Pflanzkelle, die	mala	umweltschädlich	çevreye zararlı
Produktion, die	üretim	Umweltschutz, der	çevre koruması
Rasenmäher, der	çim biçme makinası	Umwelttag, der	çevre günü
Rechen, der	tırmık	Umwelt-	çevre kirliliği
Rodung, die	ağaç kesimi	verschmutzung, die	
S Samen, der	tohum	V Verkarstung, die	çoraklaşma
säen	ekmek	Vulkan, der	yanardağ, volkan
Schippe, die	kürek	W Wald, der	orman
Schubkarre, die	el arabası	Waldsterben, das	ormanların yok oluşu
Setzholz, das	bitki dikici	Weide, die	mera
Spaten, der	kürek	Wüstenbildung, die	çölleşme, ormanların

PFLANZENWELT* | BİTKİLER DÜNYASI



**die*

**Probiere neue Obst- und
Gemüsesorten!**

*Yeni meyve ve sebze
türleri keşfet!*

**Pflanze oder
verschenke Bäume!**

Ağaç dik ya da hediye et!

Lege einen Kräutergarten an!

Bir bitki bahçesi yap!

**Lerne die Namen der
Pflanzen!**

Bitkilerin isimlerini öğren!

Trinke Kräutertee!

Bitki çayları iç!



A	Ahorn, der	akçaağaç
	Alge, die	yosun
	Anis, der	anason
B	Baldrian, der	kedi otu
	Banane, die	muz
	Basilikum, der	fesleğen, reyhan
	Baum, der	ağaç
	Baumwolle, die	pamuk
	Bepflanzung, die	bitki dikimi
	Bienenwachs, das	balmumu
	Bio-Lebensmittel, das	organik gıda
	Birke, die	huş ağacı
	Blatt, das	yaprak
	Bohnenkraut, das	kekik otu
	Botanik, die	botanik (bitki bilimi)
	Buche, die	kayın ağacı
	Buchsbaum, der	şimşir
	Buschwald, der	çalı çırpı, maki

E	Dinkel, der	kızıl buğday
E	Eiche, die	meşe
	Erle, die	kızılağaç
	Estragon, der	tarhun
F	Fenchel, der	rezene
	Fichte, die	ladin ağacı
	Flockenblume, die	peygamber çiçeği
	Flora, die	bitki örtüsü
	Fotosynthese, die	fotosentez
	Fruchtfleisch, das	meyvenin yenilen kısmı
G	Gerste, die	arpa
	Gewürz, das	baharat
H	Harz, der	çam sakızı, reçine
	Hafer, der	yulaf
	Hirse, die	darı

H	Holunder, der	mürver
	Hortensie, die	ortanca
	Hülsenfrüchtler, die	baklagiller
I	Ingwer, der	zencefil
K	Kaffee, der	kahve
	Kakao, der	kakao
	Kamille, die	papatya
	Kardamon, der	kakule
	Kastanie, die	kestane
	Kautschuk, der	kauçuk
	Kiefer, die	çam ağacı
	Knoblauch, der	sarımsak
	Kokosnuss, die	Hindistan cevizi
	Königskerze, die	sığırkuyruğu
	Korbblütler, die	papatyagiller
	Koriander, der	kişniş
	Kräuter, die	baharat
	Kurkuma, das	zerdeçal

L	Lavendel, der	lavanta
	Liliengewächs, das	zambakgiller
	Linde, die	ihlamur
	Lippenblütler, die	ballıbabagiller
	Lorbeer, der	defne
M	Mais, der	mısır
	Majoran, der	keklik otu, mercanköşk
	Malve, die	ebegümeçi
	Melisse, die	melisa, acem otu
	Minze, die	nane
	Muskatnuss, die	küçük Hindistan cevizi
N	Nelke, die	karanfil
O	Olivenbaum, der	zeytin ağacı
	Ölweide, die	iğde
	Oregano, der	dağ kekiği



P	Pappel, die	kavak ağacı
	Pestizid, das	pestisit
	Petersilie, die	maydanoz
	Pfeffer, der	biber
	Pflanze, die	bitki
	Pflanzenschutzmittel, das	bitki koruma ilacı
	Pflanzenvielfalt, die	bitki çeşitliliği
	Pilz, der	mantar
	Platane, die	çınar ağacı
Q	Quitte, die	ayva
R	Raps, der	kolza
	Regenwald, der	yağmur ormanı
	Reis, der	pirinç
	Roggen, der	çavdar
	Rosmarin, das	biberiye

S	Salbei, der	ada çayı
	Sanddorn, der	yalancı iğde
	Sauerkirsche, die	vişne
	Senf, der	hardal
	Sonnenblume, die	ayçiçeği, günebakan
	Spross, der	fidan
	Steppe, die	bozkır
T	Tabakpflanze, die	tütün
	Tanne, die	köknar ağacı
	Tee, der	çay
	Thymian, der	kekik
V	Vegetation, die	bitki örtüsü

- W** Wacholder, der ardiç ağacı
 Weizen, der buğday
 Wolle, die yün
- Z** Zeder, die sedir ağacı
 Zimt, der tarçın
 Zitrusfrüchte, die narenciye, turunçgiller
 Zwiebel, die soğan

ES GIBT TOLLE PREISE ZU GEWINNEN
ŞAHANE ÖDÜLLER SENİ BEKLİYOR

Mach mit beim Wettbewerb und schicke dein Naturtagebuch an diese Adresse:

Yarışmaya sen de katıl ve doğa günlüğünü şu adrese gönder:

Naturtagebuch Landeswettbewerb
 Berlin Brandenburg, BUNDjugend Brandenburg
 Friedrich-Ebert-Str. 114a, 14467 Potsdam

Einsendeschluss:

Son gönderme tarihi: 31.10.2017

Teilnehmeralter *Katılma yaşı:* 8-12

Weitere Infos unter *Detaylı bilgi:*

www.naturtagebuch.de/bwb/teilnehmen.php



- Es gibt auf der Erde etwa 400.000 bekannte Pflanzenarten.
Dünyada yaklaşık 400 bin bitki türü tanınıyor.
- In Deutschland gibt es etwa 10.000 Pflanzenarten.
Almanya'da ortalama 10 bin bitki türü var.
- Etwa 20% der Pflanzen sind vom Aussterben bedroht.
Bitkilerin %20sinin nesli tükenme tehlikesi altında.

TIERWELT* | HAYVANLAR DÜNYASI





**Iss nur Fischarten, die
nicht gefährdet sind!**

*Nesli tükenme tehlikesi
olmayan balık ye!*

Pflanze Blumen für Bienen!

Arılar için çiçek dik!

**Kaufe keine Kleidung aus
tierischen Produkten!**

*Hayvanlardan yapılmış kıyafet
alma!*

Engagiere dich für Tiere!

*Hayvanları korumak için
aktif ol!*

Werde ein Tierpate!

Sen de bir hayvana sahip çık!

A Affe, der Antilope, die	maymun antilop	I Insekt, das	böcek
B Bestand, der	stok	J Jaguar, der	jaguar
C Chinesische Flussdelphin, der	Çin yunusu	K Koala, der (Beutelbär) Koralle, die Kondor, der	koala (keseli ayı) mercan kondor (tepeli akbaba)
E Eisbär, der Elefant, der	kutup ayısı fil	L Lachs, der Lebewesen, das Löwe, der	somon canlı varlık, organizma aslan
F Fangmethode, die Fauna, die Feldhamster, der Fisch, der Fledermaus, die	avlanma yöntemleri hayvanlar dünyası dağ faresi balık yarasa	M Meeresschildkröte, die	deniz kaplumbağası
G Gorilla, der	goril	N nachhaltige(r) Fischfang, der Nashorn, das	sürdürülebilir balıkçılık gergedan
H Hai, der	köpek balığı	O Orang-Utan, der	orangutan

P	Panda, der	panda
R	Rebhuhn, das	keklik
S	Schleppnetz, das	trol
T	Tiger, der Tintenfisch, der	kaplan mürekkep balığı
Ü	Überfischung, die	aşırı balık avcılığı
W	Wal, der Walross, das Wanderfalke, der wild Wolf, der	balina mors doğan yabani, vahşi kurt

SO KANNST DU DIE MEERESTIERE SCHÜTZEN:
DENİZ HAYVANLARINI BÖYLE KORUYABİLİRSİN:

Iss bewusster Fisch und kaufe ihn nur aus gesunden Beständen

Bilinçli balık ye ve sadece sağlıklı stoklardan tutulmuş balık al.

Lese gleich den Fischratgeber:

Hemen balık rehberini oku:

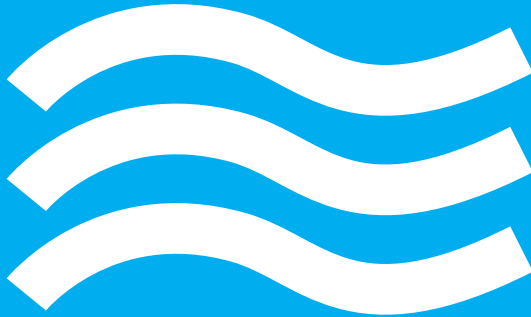
www.greenpeace.de/themen/meere/app-fuer-nachhaltigen-fisch

INFOBOX

- Es gibt auf der Erde etwa 1,4 Millionen bekannte Tierarten.
Dünyada yaklaşık 1,4 milyon hayvan türü tanınıyor.
- In Deutschland gibt es etwa 50.000 Tierarten.
Almanya'da ortalama 50 bin hayvan türü var.
- Jede 3. Fischart ist vom Aussterben bedroht.
Her 3. balık türünün nesli tükenme tehlikesi altında.



WASSER* | **SU**



**das*

Benutze die Spülstopp-Taste der WC-Spülung!

Tuvalet sifonundaki "Spülstopp" tuşunu kullan!

Lasse dir einen Sparduschkopf schenken!

Duşluğa takılan "Sparduschkopf" hediye iste!

Besorge Luftsprudler für die Wasserhähne!

Musluklar için "Luftsprudler" al!

Berechne deinen Wasser-Fußabdruck!

Su ayak izini hesapla!

Lasse das Wasser beim Zähneputzen nicht unnötig laufen!

Dişlerini fırçalarken suyu boşuna akıtma!



A	Abwasser, das Aquakultur, die	atk su su kültürü
B	Bewässerung, die Brunnen, der	sulama kuyu
D	Damm, der Durst, der	set, bent susuzluk
E	Eis, das Eisberg, der	buz buzdağı
F	Fluss, der Flut, die	nehir, ırmak sel
G	Gewässer, das Gletscher, der Grundwasser, das	kara suları buzul yeraltı suyu

K	Kanalisation, die Kläranlage, die	kanalizasyon arıtma tesisi
L	Lawine, die Leitungswasser, das Luftfeuchtigkeit, die	çığ musluk suyu nem oranı
M	Meer, das	deniz
Q	Quellwasser, das	kaynak suyu
S	Salzwasser, das Schnee, der See, der Süßwasser, das	tuzlu su kar göl tatlı su
T	Trinkwasser, das Tropfen, der	içme suyu su damlası



V Verschwendung, die	israf
virtuelle(s) Wasser, das	sanal su
W Wasserdampf, der	su buharı
Wasserfall, der	şelale
Wasser-Fußabdruck, der	su ayak izi
Wasserhahn, der	musluk
Wasserkraftwerk, das	hidroelektrik santral (HES)
Wasserkreislauf, der	suyun dönüşümü
Wasserverbrauch, der	su tüketimi
Wasservorrat, der	su stoğu
Wasserverschmutzung, die	su kirliliği

INFOBOX

Als virtuelles Wasser wird das gesamte Süßwasser bezeichnet, das bei der Herstellung einer Ware eingesetzt wurde.

Sanal su, bir ürünün yapımında harcanan tüm tatlı su miktarını içerir.

Hier einige Beispiele:

Birkaç örnek:

1 Tasse Milch = 200 Liter Wasser
 1 kg Rindfleisch = 16.000 Liter Wasser
 1 kg Weizen = 1.300 Liter Wasser
 1 kg Reis = 3.400 Liter Wasser

*1 bardak süt = 200 litre su
 1 kg sığır eti = 16 bin litre su
 1 kg buğday = 1.300 litre su
 1 kg pirinç = 3.400 litre su*

ATIK | ABFALL*



Uzun ömürlü bir şişe al!

**Kaufe dir eine
Mehrwegflasche!**

*Hediye olarak bir ekmek
kutusu iste!*

**Lasse dir eine Brotbox
schenken!**

*Alışverişini
bez torbayla taşı!*


**Transportiere den
Einkauf im Stoffbeutel!**

Bozuk aletlerini tamir et!

**Repariere deine
kaputten Geräte!**

*Ambalajsız meyve ve
sebze satın al!*

Kaufe loses Obst und Gemüse!

A akü Akku, *der*
ambalaj Verpackung, *die*
artık çöpler Hausmüll/Restmüll, *der*
asbest Asbest, *der* → 

B bez torba Stoffbeutel, *der*
büyük atık eşya Sperrmüll, *der*

C cam Glas, *das*

Ç çöp Müll/Abfall, *der*
çöp ayrımı Mülltrennung, *die*

D dönüştürülebilir Wertstoff, *der*
malzeme

E elektronik atık Elektroschrott, *der*
eski kâğıt Altpapier, *das*

G geri dönüşüm Recycling, *das*
geri dönüşümlü kâğıt Recyclingpapier, *das*
geri dönüşüm merkezi Recyclinghof, *der*

K kâğıt Papier, *das*
kâğıt israfı Papier-
verschwendung, *die*
kâğıt tüketimi Papierverbrauch, *der*
kâğıt üretimi Papierherstellung, *die*
karton Pappe, *die*

M metal ambalaj Metallverpackung, *die*
mikro plastik Mikroplastik, *das*

O organik atık Biogut, *das*/Bioabfall, *der*

P plastik Plastik, *das*/Kunststoff, *der*

Z zehirli madde Schadstoff, *der* → 



BESLENME | ERNÄHRUNG*

Yerel ve mevsimlik yiyecekleri tercih et!

Bevorzuge regionale uns saisonale Lebensmittel!

Dondurulmuş ürünleri çok az tüket!

Iss nur wenig Tiefkühlprodukte!

Kendi sebzeni kendin yetiştir!

Baue dein eigenes Gemüse an!

Adil ticaret ürünleri satın al!


Kaufe faire Produkte!

Yemeğini kendin pişir!


Koche dein Essen selbst!

*die

A adil, adil ticaret	fair faire Handel, <i>der</i>
B besin zinciri besleyici madde	Nahrungskette, <i>die</i> Nährstoff, <i>der</i>
Ç çikolata	Schokolade, <i>die</i>
D dayanıklılık süresi düdüklü tencere	Mindesthaltbarkeits- datum, <i>das</i> Schnellkochtopf, <i>der</i>
G gıda döngüsü	Nahrungskreislauf, <i>der</i>
K karbonhidrat kavurmak	Kohlenhydrat, <i>das</i> rösten
M mevsimlik	saisonal

meyve Obst, das → 
meyve şekeri Fruchtzucker, *der*

P protein Protein, *das*

S sebze Gemüse, *das* → 
sağlık Gesundheit, *die*

Ş şeker Zucker, *der*

T tahıl, ekin Getreide, *das*
ticaret (piyasa) Handel, *der*
tuz Salz, *das*

V vitamin Vitamin, *das*

Y yağ Fett, *das*
yerel regional



BİTKİLER DÜNYASI | PFLANZENWELT*

Yeni meyve ve sebze türleri keşfet!

Probiere neue Obst- und Gemüsesorten!

Bitkilerin isimlerini öğren!

Lerne die Namen der Pflanzen!



Ağaç dik ya da hediye et!

Pflanze oder verschenke Bäume!

Bir bitki bahçesi yap!

Lege einen Kräutergarten an!

Bitki çayları iç!

Trinke Kräutertee!

**die*

A	ada çayı	Salbei, <i>der</i>
	ağaç	Baum, <i>der</i>
	akçaağaç	Ahorn, <i>der</i>
	anason	Anis, <i>der</i>
	ardıç ağacı	Wacholder, <i>der</i>
	arpa	Gerste, <i>die</i>
	armut	Birne, <i>die</i>
	ayçiçeği	Sonnenblume, <i>die</i>
	ayva	Quitte, <i>die</i>
B	baharat	Gewürz, <i>das</i> /Kräuter, <i>die</i>
	baklagiller	Hülsenfrüchtler, <i>die</i>
	ballıbabagiller	Lippenblütler, <i>die</i>
	balmumu	Bienenwachs, <i>das</i>
	biber	Pfeffer, <i>der</i>
	biberiye	Rosmarin, <i>das</i>
	bitki çeşitliliği	Pflanzenvielfalt, <i>die</i>
	bitki dikimi	Bepflanzung, <i>die</i>
	bitki koruma ilacı	Pflanzenschutzmittel, <i>das</i>
	bitki örtüsü	Flora/Vegetation, <i>die</i>

	bozkır	Steppe, <i>die</i>
	buğday	Weizen, <i>der</i>
Ç	çam ağacı	Kiefer, <i>die</i>
	çam sakızı (reçine)	Harz, <i>der</i>
	çavdar	Roggen, <i>der</i>
	çay	Tee, <i>der</i>
	çınar ağacı	Platane, <i>die</i>
	çilek	Erdbeere, <i>die</i>
D	dağ kekiği	Oregano, <i>der</i>
	darı	Hirse, <i>die</i>
	defne	Lorbeer, <i>der</i>
E	ebegümeçi	Malve, <i>die</i>
	elma	Apfel, <i>der</i>
	erik	Pflaume, <i>die</i>
F	fesleğen (reyhan)	Basilikum, <i>der</i>
	fidan	Spross, <i>der</i>
	fotosentez	Fotosynthese, <i>die</i>



H	hardal	Senf, <i>der</i>
	hindistan cevizi	Kokosnuss, <i>die</i>
	huş ağacı	Birke, <i>die</i>
I	ihlamur	Linde, <i>die</i>
i	iğde	Ölweide, <i>die</i>
K	kahve	Kaffee, <i>der</i>
	kakao	Kakao, <i>der</i>
	kakule	Kardamon, <i>der</i>
	karanfil	Nelke, <i>die</i>
	kauçuk	Kautschuk, <i>der</i>
	kavak ağacı	Pappel, <i>die</i>
	kayın ağacı	Buche, <i>die</i>
	kedi otu	Baldrian, <i>der</i>
	kekik otu	Bohnenkraut, <i>das</i>
	kekik	Thymian, <i>der</i>
	keklik otu	Majoran, <i>der</i>
	kestane	Kastanie, <i>die</i>
	kızılağaç	Erle, <i>die</i>

kızıl buğday	Dinkel, <i>der</i>
kiraz	Kirsche, <i>die</i>
kişniş	Koriander, <i>der</i>
kolza	Raps, <i>der</i>
kök nar ağacı	Tanne, <i>die</i>
küçük Hindistan cevizi	Muskatnuss, <i>die</i>

L	ladin ağacı	Fichte, <i>die</i>
	lavanta	Lavendel, <i>das</i>

M	maki, çalı çırpı	Buschwald, <i>der</i>
	mantar	Pilz, <i>der</i>
	maydanoz	Petersilie, <i>die</i>
	melisa (acem otu)	Melisse, <i>die</i>
	meşe	Eiche, <i>die</i>
	meyvenin yenen kısmı	Fruchtfleisch, <i>das</i>
	mısır	Mais, <i>der</i>
	muz	Banane, <i>die</i>
	mürver	Holunder, <i>der</i>


N nane
narenciye
(turunçgiller)

Minze, *die*
Zitrusfrüchte, *die*

O ortanca
organik gıda

Hortensie, *die*
Bio-Lebensmittel

P pamuk
papatya
papatyagiller
pestisit
(böcek zehiri)

Baumwolle, *die*
Kamille, *die*
Korbblütler, *die*
Pestizid, *das* → 

peygamber çiçeği
pirinç

Flockenblume, *die*
Reis, *der*

R rezene

Fenchel, *der*

S sarımsak
sedir ağacı
sığırkuyruğu
soğan

Knoblauch, *der*
Zeder, *die*
Königskerze, *die*
Zwiebel, *die*

Ş şimşir

Buchsbaum, *der*

T tarhun
tütün
tarçın

Estragon, *der*
Tabakpflanze, *die*
Zimt, *der*

V vişne

Sauerkirsche, *die*

Y yağmur ormanı
yalancı iğde
yaprak
yosun
yulaf
yün

Regenwald, *der*
Sanddorn, *der*
Blatt, *das*
Alge, *die*
Hafer, *der*
Wolle, *die*

Z zambakgiller
zencefil
zerdeçal
zeytin ağacı

Liliengewächs, *das*
Ingwer, *der*
Kurkuma, *das*
Olivenbaum, *der*



DOĞAYI KORUMA ve TARIM

NATURSCHUTZ* und LANDWIRTSCHAFT*

*Tanımadığın
tahılları keşfet!*
Probiere neue
Getreidesorten!



*Kendi sebzeni
kendin yetiştir!*
Baue dein eigenes
Gemüse an!

*"Mavi Melek" etiketli
kağıt ürünleri satın al!*
Kaufe Papierprodukte mit
dem "Blauer Engel" Siegel!

*Yürüyerek ya da
bisikletle hareket et!*
Bewege dich zu Fuß oder
mit dem Fahrrad!

Etrafını temiz tut!
Halte deine Umgebung sauber!

*der und *die

A	ağaç kesimi	Rodung, <i>die</i>
	ağaçlandırma	Aufforstung, <i>die</i>
	arazi	Grundstück, <i>das</i>
B	bahçe hortumu	Gartenschlauch, <i>der</i>
	bahçe makası	Gartenschere, <i>die</i>
	bahçe sulama	Gießkanne, <i>die</i>
	kovası	
	bahçıvan	Gärtner/in, <i>der/die</i>
	bereketli (verimli)	fruchtbar
	bitki dikici	Setzholz, <i>das</i>
	biyolojik çeşitlilik	Biodiversität, <i>die</i> (biologische Vielfalt)
	biyolojik, organik	biologisch
	biyolojik denge	biologische Gleichgewicht, <i>das</i>
	biyolojik arıtma	biologische Reinigung, <i>die</i>
	bölge planlaması	Flächen- nutzungsplan, <i>der</i>

Ç	çevre	Umwelt, <i>die</i>
	çevre bilinci	Umweltbewusstsein, <i>das</i>
	çevre dostu	umweltfreundlich
	çevresel adalet	Umweltgerechtigkeit, <i>die</i>
	çevre sorunu	Umweltproblem, <i>das</i>
	çevreye zararlı	umweltschädlich
	çevre koruması	Umweltschutz, <i>der</i>
	çevre günü	Umwelttag, <i>der</i>
	çevre kirliliği	Umweltverschmutzung, <i>die</i>
	çiftçi	Bauer, <i>der</i>
	çiftçilik	Landbau, <i>der</i>
	çim biçme makinesi	Rasenmäher, <i>der</i>
	çoraklaşma	Verkarstung, <i>die</i>
	çölleşme	Wüstenbildung, <i>die</i>
D	devamlılık, süreklilik	nachhaltig
	doğa, tabiat	Natur, <i>die</i>
	doğal gübre	Kompost, <i>der</i>
	doğa bilimi,	Naturwissenschaft, <i>die</i>
	fen bilgisi	
	doğa bilinci	Naturbewusstsein, <i>das</i>
	doğal	natürlich



doğal afet/felaket	Naturkatastrophe, <i>die</i>	İ iklim	Klima, <i>das</i>
doğasever	Naturfreund, <i>der</i>	iklim felâketi	Klimakatastrophe, <i>die</i>
E ekim, ekin ekme	Aussaat, <i>die</i>	iklim koruması	Klimaschutz, <i>der</i>
ekmek	säen	iklim değişimi	Klimawandel, <i>der</i>
ekolojik	ökologisch	K kurak	dürr, karg
ekolojik temizlik	ökologische(s) Putzen, <i>das</i>	kuraklık	Dürre, <i>die</i>
ekosistem	Ökosystem, <i>das</i>	kuru, kurak	trocken
el arabası	Schubkarre, <i>die</i>	kuraklık	Trockenheit, <i>die</i>
erozyon	Erosion, <i>die</i>	kürek	Schippe, <i>die/Spaten, der</i>
G genetik,	Genetik, <i>die</i>	M mala	Pflanzkelle, <i>die</i>
kalıtımbilim		mandıracılık	Molkerei, <i>die</i>
genetiği değiştirilmiş	gentechnisch	mera	Grasland, <i>das/Weide, die</i>
organizmalar (GDO)	veränderten	milli park	Naturschutzpark, <i>der</i>
	Organismen, <i>die</i> (GVO)	N nadas (tarlanın	Brachzeit, <i>die</i>
gübre	Dünger, <i>der</i>	dinlenme zamanı)	
H hasat, ürün	Ernte, <i>die</i>	nem oranı	Luftfeuchtigkeit, <i>die</i>
hasat toplamak,	ernten	nesil tükenmesi	Artensterben, <i>das</i>
biçmek		nüfus artışı	Bevölkerungs-
hava kirliliği	Luftverschmutzung, <i>die</i>		wachstum, <i>das</i>
hektar	Hektar, <i>der</i>		

O odun, tahta orman orman idaresi ormanların yok olması	Holz, <i>das</i> Forst, der/Wald, <i>der</i> Försterei, <i>die</i> Waldsterben, <i>das</i>
S ses kirliliği, gürültü sürdürülebilirlik sürdürülebilir yaşam	Lärm, <i>der</i> Nachhaltigkeit, <i>die</i> nachhaltige Leben, <i>das</i>
T tarım, çiftçilik, ziraat tarım tarım teknikleri tarla tarla tırmık, bahçıvan tarağı tırmık tohum	Ackerbau, <i>der</i> (Agrarwirtschaft, <i>die</i>) Landwirtschaft, <i>die</i> Agrartechnik, <i>die</i> Acker, der/Feld, <i>das</i> Anbaufläche, <i>die</i> Harke, <i>die</i> Rechen, <i>der</i> Samen, <i>der</i>

toprak tür türleri koruma tür zenginliği	Erde, <i>die</i> Art, <i>die</i> Artenschutz, <i>der</i> Artenvielfalt, <i>die</i>
---	---

Ü üç ağızlı tırmık üretim	Grubber, <i>der</i> Produktion, <i>die</i>
-------------------------------------	---

Y yanardağ, volkan yaşam alanı yer, toprak yeraltı kaynağı yükseltilmiş tarh	Vulkan, <i>der</i> Lebensraum, <i>der</i> Boden, <i>der</i> Bodenschätze, <i>die</i> Hochbeet, <i>das</i>
---	---

Z ziraat	Ackerbau, <i>der</i>
-----------------	----------------------

INFOBOX

Nachhaltigkeit bedeutet, dass man seine Bedürfnisse so befriedigt, dass die zukünftigen Generationen ihre Bedürfnisse auch befriedigen können.

Sürdürülebilirlik, insanın kendi ihtiyaçlarını, gelecek nesillerin de kendi ihtiyaçlarını karşılayabilmesini tehlikeye atmadan temin etmesidir.



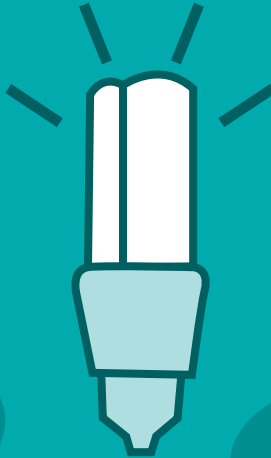
ENERJİ ve İKLİM | ENERGIE* und KLIMA*

*Havalandırma esnasında
kaloriferi kapat!*

**Schalte während des Lüftens
die Heizung aus!**

*Kapama düğmesi bulunan
priz duyu kullan!*

**Benutze schaltbare
Steckdosenleisten!**



*LED lambaları tercih et!
Bevorzuge LED-Lampen!*

*Doğa dostu elektrik kullan!
Beziehe Ökostrom!*

*Enerji tasarrufu
yapan aletler al!
Kaufe stromsparende
Geräte!*

**die und *das*

A	akümülatör ateş atmosfer atom enerjisi	Akkumulator, <i>der</i> Feuer, <i>das</i> Atmosphäre, <i>die</i> Atomenergie, <i>die</i>
B	baraj bekleme modu buzulların erimesi doğa dostu enerji doğal gaz doğayı koruma dolu düdüklü tencere dünya iklim konferansı	Staudamm, <i>der</i> Stand-by-Betrieb, <i>der</i> Gletscherschmelze, <i>die</i> Ökostrom, <i>der</i> Erdgas, <i>das</i> Naturschutz, <i>der</i> Hagel, <i>der</i> Schnellkochtopf, <i>der</i> Weltklima- konferenz, <i>die</i>
E	ekolojik ekolojik ayak izi elektrik elektrik faturası	ökologisch ökologische(r) Fußabdruck, <i>der</i> Strom, <i>der</i> Stromrechnung, <i>die</i>

elektrikli ocak elektrik santrali elektrik sayacı elektrik şirketi elektrik tüketimi elektrik ölçme aleti emiyon, salınım enerji kazanımı enerji kategorisi enerji belgesi enerji tüketim sınıfları	Elektroherd, <i>der</i> Kraftwerk, <i>das</i> Stromzählerstand, <i>der</i> Stromanbieter, <i>der</i> Stromverbrauch, <i>der</i> Strommessgerät, <i>das</i> Emission, <i>die</i> Energiegewinnung, Energiekennzeichen, <i>das</i> Energiepass, <i>der</i> Energieverbrauchs- klassen, <i>die</i>
--	--

F	fabrika fosil yakıt fosil enerji	Fabrik, <i>die</i> fossile(r) Brennstoff, <i>der</i> fossile Energie, <i>die</i>
----------	---	--

G	güneş enerjisi	Solarenergie, <i>die</i>
----------	-----------------------	--------------------------

H	halojen lamba	Halogenlampe, <i>die</i>
----------	----------------------	--------------------------



I ısı	Wärme, <i>die</i>
ısıtmak	heizen
ısı yalıtımı	Wärmedämmung, <i>die</i>
İ ikincil enerji	Sekundärenergie, <i>die</i>
iklim	Klima, <i>das</i>
iklim koruması	Klimaschutz, <i>der</i>
iklim değişikliği	Klimaveränderung, <i>die</i>
iklim değişimi	Klimawandel, <i>der</i>
iklim kuşağı	Klimazone, <i>die</i>
J jeotermal enerji	Geothermie, <i>die</i>
K kalorifer	Heizung, <i>die</i>
kapama düğmesi	schaltbare
olan priz duyu	Steckleiste, <i>die</i>
karbondioksit	CO ₂ -Ausstoß, <i>der</i>
salınımı	
kilovat saat	Kilowattstunde, <i>die</i> (kWh)
kombine ısı	Blockheizkraftwerk, <i>das</i>
santrali	

kömür	Kohle, <i>die</i>
kömür santrali	Kohlekraftwerk, <i>das</i>
körfez akışı	Golfstrom, <i>der</i>
küresel ısınma	globale Erderwärmung, <i>die</i>

L lav Lava, *die*

M maden ocağı Bergbau, *der*

N nehir, ırmak Fluss, *der*
nem ölçme aleti Hygrometer, *das*
nükleer santral Atomkraftwerk, *das*

O oda sıcaklığı Raumtemperatur, *die*
organik gaz tesisi Biogasanlage, *die*
ozon Ozon, *das* (O₃)
ozon deliği Ozonloch, *das*
ozon tabakası Ozonschicht, *die*

P petrol Erdöl, *das*
pil Batterie, *die*



ppm (milyonda bir birim)	ppm (parts per million)	teknik tüketim	Technik, <i>die</i> Verbrauch, <i>der</i>
rüzgâr enerjisi	Windenergie, <i>die</i>	U uzaktan ısıtma	Fernwärme, <i>die</i>
S sel	Flut, <i>die</i>	Ü üretim	Produktion, <i>die</i>
sera etkisi	Treibhauseffekt, <i>der</i>	V vat	Watt, <i>das</i>
sıcaklık	Temperatur, <i>die</i>	Y yağış	Niederschlag, <i>der</i>
su enerjisi	Wasserenergie, <i>die</i>	yağmur	Regen, <i>der</i>
su tesisi	Wasserwerk, <i>das</i>	yakıt	Brennstoff, <i>der/</i>
sulu kar	Graupel, <i>der</i>	yakıt faturası	Heizöl, <i>das</i> Heizkostenabrechnung, <i>die</i>
Ş şebeke şalteri	Netzschalter, <i>der</i>	yalıtım	Dämmung, <i>die</i>
şebeke parçası	Netzteil, <i>das</i>	yalıtlı	gedämmt
şimşek	Blitz, <i>der</i>	yenilenebilir enerji	erneuerbare Energie, <i>die</i>
T tasarruf	Einsparung, <i>die</i>	yıllık tüketim	Jahresverbrauch, <i>der</i>
tasarruf modu	Sparbetrieb, <i>der</i>		
tasarruf etmek	sparen		
temiz hava	Frischlufft, <i>die</i>		

HAYVANLAR DÜNYASI | TIERWELT*



*die

*Nesli tükenme
tehlikesi olmayan balık ye!*
**Iss nur Fischarten, die nicht
gefährdet sind!**

Arılar için çiçek dik!
Pflanze Blumen für Bienen!

*Hayvanlardan yapılmış
kıyafet alma!*
**Kaufe keine Kleidung aus
tierischen Produkten!**

*Hayvanları
korumak için aktif ol!*
Engagiere dich für Tiere!

Sen de bir hayvana sahip çık!
Werde ein Tierpate!



A	antilop	Antilope, <i>die</i>
	aslan	Löwe, <i>der</i>
	aşırı balık avcılığı	Überfischung, <i>die</i>
	avlanma	Fangmethode, <i>die</i>
	yöntemleri	
B	balık	Fisch, <i>der</i>
	balina	Wal, <i>der</i>
	böcek	Insekt, <i>das</i>
C	canlı varlık,	Lebewesen, <i>das</i>
	organizma	
Ç	Çin yunusu	Chinesische Flussdelphin, <i>der</i>
D	dağ faresi	Feldhamster, <i>der</i>
	deniz	Meeres-
	kaplumbağası	schildkröte, <i>die</i>
	doğan	Wanderfalke, <i>der</i>

F	fil	Elefant, <i>der</i>
G	gergedan	Nashorn, <i>das</i>
	goril	Gorilla, <i>der</i>
H	hayvanlar dünyası	Fauna, <i>die</i>
J	jaguar	Jaguar, <i>der</i>
K	kaplan	Tiger, <i>der</i>
	keklik	Rebhuhn, <i>das</i>
	koala (keseli ayı)	Koala, <i>der</i> (Beutelbär)
	kondor (tepeli akbaba)	Kondor, <i>der</i>
	köpek balığı	Hai, <i>der</i>
	kurt	Wolf, <i>der</i>
	kutup ayısı	Eisbär, <i>der</i>
M	maymun	Affe, <i>der</i>
	mors	Walross, <i>das</i>
	mercan	Koralle, <i>die</i>
	mürekkep balığı	Tintenfisch, <i>der</i>

O	orangutan	Orang-Utan, <i>der</i>
P	panda	Panda, <i>der</i>
S	somon stok sürdürülebilir balıkçılık	Lachs, <i>der</i> Bestand, <i>der</i> nachhaltige(r) Fischfang, <i>der</i>
T	trol	Schleppnetz, <i>das</i>
Y	yabani, vahşi yarasa	wild Fledermaus, <i>die</i>

FILMTIPP / FILM ÖNERİSİ

„More Than Honey“ zeigt sehr eindrücklich, was alles zum Bienensterben führt und wie wir Menschen die zarten und beeindruckenden Lebewesen als „Nutztiere“ missbrauchen.

„More Than Honey“ filmi arıların neden öldüğünü çok etkili bir şekilde gösteriyor ve biz insanların bu narin ve fevkalade canlılara nasıl zarar verdiğimizi gözler önüne seriyor.

www.youtube.com/watch?v=eiHDZiH1mKc

INFOBOX

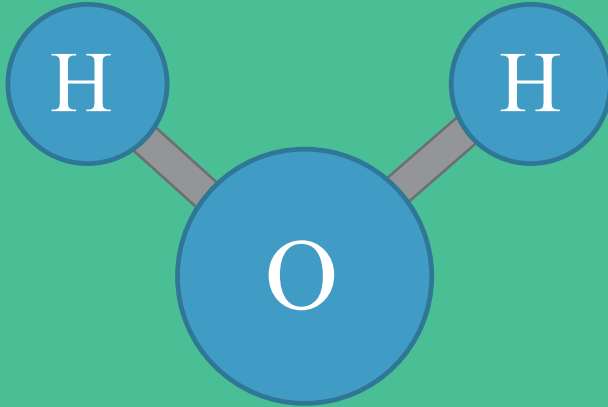
Ein Drittel unserer Nahrung hängt unmittelbar von der Biene ab:

Sie ist der wichtigste Bestäuber von Pflanzen. Doch seit Jahren sterben weltweit Milliarden von Bienen.

Yiyeceklerimizin üçte biri tamamen arılara bağlı: Arı, bitkilerin en önemli dölleyicisi. Fakat yıllardır dünya çapında Milyarlarca arı ölüyor.



KİMYA | CHEMIE*



H₂O = su molekülü

*İlaçlanmamış meyve ve
sebze satın al!*

**Kaufe ungespritztes
Obst und Gemüse!**

*Doğal kozmetik
ürünleri tercih et!*

Bevorzuge Naturkosmetik!

*Doğa dostu temizlik
ilaçları kullan!*

**Nutze umweltfreundliche
Reinigungsmittel!**

*PVC ve BPA içermeyen
ürünler satın al!*

**Kaufe PVC- und BPA-freie
Produkte!**


*Yeni giysileri
giymeden önce yıka!*

**Wasche neue Kleidung
vor dem Tragen!**



A	ağır metal alüminyum amonyak arsenik asit asit oluşumu atık gaz atık yağ azot	Schwermetall, <i>das</i> Aluminium, <i>das</i> (Al) Amoniak, <i>das</i> (NH ₃) Arsen, <i>das</i> Säure, <i>die</i> Säurebildung, <i>die</i> Abgas, <i>das</i> Altöl, <i>das</i> Stickstoff, <i>der</i> (N)
B	bakteri bifenol A buharlaşmak	Bakterie, <i>das</i> Bisphenol A (BPA), <i>das</i> verdunsten
C	cila	Lack, <i>der</i>
D	deneş deterjan diazot monoksit dioksin diazot monoksit	Experiment, <i>das</i> Reinigungsmittel, <i>das</i> Lachgas, <i>das</i> (N ₂ O) Dioxin, <i>das</i> Distickstoffoxid, <i>das</i> (N ₂ O)

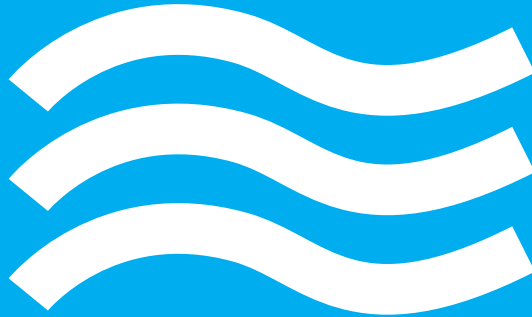
E	erimeş etil alkol (etanol)	schmelzen Ethanol, <i>das</i>
F	formaldehid fosfat fosfor fotovoltaik	Formaldehyd, <i>das</i> Phosphat, <i>das</i> Phosphor, <i>der</i> (P) Photovoltaik, <i>das</i> (Solaranlage, <i>die</i>)
G	gaz oluşumu gaz şekli	Gasbildung, <i>die</i> gasförmig
H	hammadde hidrojen	Rohstoff, <i>der</i> Wasserstoff, <i>der</i> (H)
I	ısı ısı birikimi ısı kaybı	Wärme, <i>die</i> Wärmestau, <i>der</i> Wärmeverlust, <i>der</i>
i	ilaç ispirto	Medikament, <i>das</i> Spiritus, <i>der</i>

K	kadmiyum	Cadmium, <i>das</i> (Cd)
	karbon ayak izi	CO ₂ - Fussabdruck, <i>der</i>
	karbondioksit	Kohlendioxid, <i>das</i> (CO ₂)
	karbon monoksit	Kohlenmonoxid, <i>das</i> (CO)
	karbon	Kohlenstoff, <i>der</i> (C)
	kati	fest
	kimyasal madde	Chemikalie, <i>die</i>
	klor	Chlor, <i>das</i> (Cl)
	klorofil	Chlorophyll, <i>das</i> → 
	küf	Schimmel, <i>der</i>
	kükürt	Schwefel, <i>der</i> (S)
L	limon asidi	Zitronensäure, <i>die</i>
M	mayalanmak	gären
	metabolizma	Stoffwechsel, <i>der</i>
	metan	Methan, <i>das</i> (CH ₄)
N	nitrik asit	Salpetersäure, <i>die</i> (HNO ₃)
	(kezzap)	
	nükleer silah	Atomwaffe, <i>die</i>
	oksijen	Sauerstoff, <i>der</i>

P	polivinil klorür	Polyvinylchlorid (PVC), <i>das</i>
R	radyoaktif ışın radyoaktivite	radioaktive Strahlung, <i>die</i> Radioaktivität, <i>die</i>
S	sera gazı sıvı sızmak sirke oluşumu sirke asidi	Treibhausgas, <i>das</i> flüssig versickern Essigbildung, <i>die</i> Essigsäure, <i>die</i>
T	toksit	Schadstoff, <i>der</i> (zehirli madde)
Ü	üretim	Herstellung, <i>die</i>
Y	yoğunlaşmak	kondensieren



SU | WASSER*



**das*



*Tuvalet sifonundaki
"Spülstopp" tuşunu kullan!*

**Benutze die Spülstopp-Taste der
WC-Spülung!**

*Duşluğa takılan
"Sparduschkopf" hediye iste!*

**Lasse dir einen
Sparduschkopf schenken!**

Musluklar için "Luftsprudler" al!

**Besorge Luftsprudler für die
Wasserhähne!**

Su ayak izini hesapla!

**Berechne deinen
Wasser-Fußabdruck!**

*Dişlerini fırçalarken
suyu boşuna akıtma!*

**Lasse das Wasser beim Zähne-
putzen nicht unnötig laufen!**

A	arıtma tesisi atık su	Kläranlage, <i>die</i> Abwasser, <i>das</i>
B	buz buzul buzdağı	Eis, <i>das</i> Gletscher, <i>der</i> Eisberg, <i>der</i>
Ç	çığ	Lawine, <i>die</i>
D	deniz	Meer, <i>das</i>
G	göl	See, <i>der</i>
İ	içme suyu israf	Trinkwasser, <i>das</i> Verschwendung, <i>die</i>
H	hidroelektrik santral (HES)	Wasserkraftwerk, <i>das</i>

K	kanalizasyon kar kara suları kaynak suyu kuyu	Kanalisation, <i>die</i> Schnee, <i>der</i> Gewässer, <i>das</i> Quellwasser, <i>das</i> Brunnen, <i>der</i>
M	musluk musluk suyu	Wasserhahn, <i>der</i> Leitungswasser, <i>das</i>
N	nehir, ırmak nem oranı	Fluss, <i>der</i> Luftfeuchtigkeit, <i>die</i>
S	sanal su sel set, bent su ayak izi su buharı su damlası su kirliliği	virtuelle(s) Wasser, <i>das</i> Flut, <i>die</i> Damm, <i>der</i> Wasser-Fußabdruck, <i>der</i> Wasserdampf, <i>der</i> Tropfen, <i>der</i> Wasserverschmutzung, <i>die</i>

su kültürü
sulama
su stoğu
susuzluk
su tüketimi
suyun dönüşümü

Aquakultur, *die*
Bewässerung, *die*
Wasservorrat, *der*
Durst, *der*
Wasserverbrauch, *der*
Wasserkreislauf, *der*

Ş şelale
Wasserfall, *der*

T tatlı su
Süßwasser, *das*
tuzlu su
Salzwasser, *das*

Y yeraltı suyu
Grundwasser, *das*

FILMTIPP / FILM ÖNERİSİ

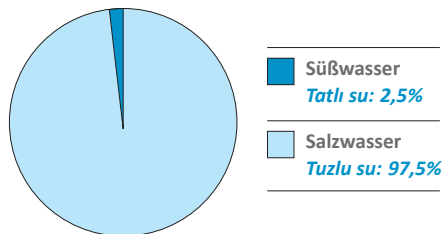
Plastik-Müll vergiftet Meere und Fische.
Plastik çöpler denizleri ve balıkları zehirliyor.

www.youtube.com/watch?v=ZdjQVYFL8ms

Plastikmüll (Lehrfilm, Schulfilm)

www.youtube.com/watch?v=6_a2Zm2Y6xg

Süßwasseranteil auf der Erde:
Dünyadaki tatlı su miktarı:



UMWELTFREUNDLICHE SIEGEL

DOĞA DOSTU ETİKETLER

BDIH-Siegel

→ *Naturkosmetikartikel*



BDIH Etiketi

→ *doğal kozmetik ürünleri*

Blauer Engel

→ z. B. *Papierprodukte, Elektrogeräte*



Mavi Melek

→ *örn. kağıt ürünleri, büro cihazları*

EU-Label Ökologischer Landbau

→ *Lebensmittel aus ökologischem Landbau*



Avrupa Birliği (AB) Ekolojik Tarım Etiketi

→ *ekolojik tarımdan elde edilmiş ürünler*

Fair Trade

→ *Lebensmittel aus fairem Handel*



Adil Ticaret

→ *adil koşullarda üretilmiş yiyecekler*

FSC (Forest Stewardship Council)

→ *Papierprodukte, Holzmöbel*

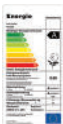


FSC (Orman Koruma Konseyi)

→ *kağıt ürünleri, tahta mobilyalar*

EU-Energieetikett

→ *energiesparende Elektrogeräte*



AB Enerji Etiketi

→ *enerji tasarruflu cihazlar*

Euroblume

→ z. B. *Elektrogeräte, Textilien, Farben*



Avrupa Çiçeği

→ *örn. elektrikli cihazlar, tekstiller, boyalar*

GOTS (Global Organic Textile Standard)

→ *Kleidung aus Naturstoffen*



GOTS (Global Organik Tekstil Standardı)

→ *doğal kumaşlardan yapılan giysiler*

MSC (Marine Stewardship Council)

→ *Meerestiere aus nachhaltiger Fischerei*



MSC (Deniz Koruma Konseyi)

→ *sürdürülebilir balıkçılıktan deniz ürünleri*

NaTrue-Siegel

→ *Naturkosmetikartikel*



NaTrue Etiketi

→ *doğal kozmetik ürünleri*

PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes)

→ *Papierprodukte, Holzmöbel*



PEFC (Orman Belgelendirme Onay Programı)

→ *kağıt ürünleri, tahta mobilyalar*

Spielgut-Siegel

→ *Spielzeuge*



Spielgut Etiketi

→ *oyuncaklar*

TCO-Siegel für IT-Produkte

→ *IT-Produkte*



TCO Etiketi

→ *bilgi teknolojisi ürünleri*

Nicht-Regierungsorganisationen (NRO)

Bund für Umwelt- und Naturschutz Deutschland
Deutsche Bundesstiftung Umwelt
Deutscher Naturschutzring
Germanwatch
Greenpeace
Naturfreunde Deutschland
Naturschutzbund Deutschland
WWF

Staatliche Institutionen

Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz,
Bau und Reaktorsicherheit (BMUB)
Umweltbundesamt (UBA)

Nicht-Staatliche Institutionen

Nachhaltigkeitsrat
Ökotest
Stiftung Warentest
Verbraucherzentrale Bundesverband (VZBV)

Sivil Toplum Kuruluşları (STK)

Almanya Çevreyi ve Doğayı Koruma
Almanya Federal Çevre Vakfı
Almanya Doğa, Çevre ve Hayvan STK
Germanwatch
Yeşil Barış
Doğa Dostları Almanya
Doğayı Koruma Birliği Almanya
Doğal Hayatı Koruma Vakfı

Devlet Kurumları

Federal Çevre, Doğa Koruma, Yapı ve
Federal Çevre Dairesi

Özel Kurumlar

Sürdürülebilir Kalkınma Konseyi
Ekotest Kurumu
Ürün Testi Vakfı
Almanya Federal Tüketici Merkezi

Links/Linkler

Birliği	www.bund.net / www.bundjugend.de
	www.dbu.de
ların Çatı Örgütü	www.dnr.de
	www.germanwatch.de
	www.greenpeace.de
	www.naturfreunde.de / www.naturfreundejugend.de
	www.nabu.de / www.naju.de
	www.wwf.de

Reaktör Güvenliği Bakanlığı	www.bmub.de
	www.uba.de

www.nachhaltigkeitsrat.de
www.oekotest.de
www.stiftung-warentest.de
www.vzbv.de

Neue Wörter

Hier kannst du Umweltwörter aufschreiben, die in diesem Wörterbuch noch fehlen.

Wir freuen uns, wenn du uns diese Wörter mitteilst:

info@yesilcember.eu

Danke!

Yeni kelimeler

Bu sözlükle eksik olan doğa ile ilgili kelimeleri bu sayfaya yazabilirsin.

Sonra bu kelimeleri bize bildirirsen seviniriz:

info@yesilcember.eu

Teşekkürler!

HERAUSGEBER / YAYIMCI

AZİZ-NESİN-GRUNDSCHULE – Staatliche Europaschule Berlin, Deutsch/Türkisch

Urbanstr. 15, 10961 Berlin • Tel: 030-9029 837 31 • www.aziz-nesin-g.cidsnet.de

Schüler/innen - Öğrenciler: Attila Kalafat (5c), Alim Kiyan Ötekıvılcım (3a), Ege Şanlı (4a), Helin Şahan (4a), Sıla Yavaş (4c)

Lehrerinnen - Öğretmenler: Anna Lotta Schmidt, Ayla Cankurt, Reentje Friederike Meyer, Zeynep Arslan

YEŞİL ÇEMBER – ökologisch interkulturell gGmbH

Schwedenstr. 15 A, 13357 Berlin • Email: info@yesilcember.eu • www.yesilcember.eu

Graphic Design/Illustrationen: Didem Sentürk, www.didemsenturk.de

V.i.S.d.P.: Gülcan Nitsch

1. Baskı: Juli/Temmuz 2017

Druck/Baskı: Umweltdruckerei, www.die.umweltdruckerei

Diese Broschüre ist auf 100% Recyclingpapier und mit umweltfreundlichen Bio-Farben gedruckt.
Bu broşür %100 geri dönüşümlü kağıda ve bitki bazlı doğa dostu boylarla basılmıştır.

Dieses Wörterbuch ist während einer Klimaschutzkampagne entstanden, die Teil des Projektes Integra_et_Klima ist. Integra_et_Klima wurde im Rahmen der Nationalen Klimaschutzinitiative durch das BMUB gefördert. Ziel des Projekts war es, die Themen Klimaschutz und Nachhaltigkeit mit dem Erwerb der deutschen Sprache zu verbinden. In den Jahren 2015/16 wurden Unterrichtsmaterialien zu den Themen Klimawandel, Mobilität, Essen und Trinken, Konsum, Wohnen und Arbeiten entwickelt und erprobt, die sich zum Erwerb der deutschen Sprache in Deutsch- und Integrationskursen eignen. Weitere Infos unter:

Bu sözlük, „Integra_et_Klima“ projesine dahil olan bir iklim koruma kampanyası çerçevesinde gerçekleşmiştir. Integra_et_Klima, Ulusal İklim İnisyatifi çerçevesinde Federal Çevre, Doğa Koruma, Yapı ve Reaktör Güvenliği Bakanlığı tarafından finansal desteklenmiştir ve hedefi, iklim koruma ve sürdürülebilirlik konularını dil öğrenmeyle birleştirmektir. 2015/16 yıllarında Almanca ve entegrasyon kurslarında, Almanca dilini öğrenmeye uygun bir şekilde iklim değişikliği, ulaşım, yiyip-içme, tüketim, yaşamak ve çalışmak konuları hakkında ders materyalleri geliştirilmiş ve denenmiştir. Daha fazla bilgi için:

www.fh-dortmund.de/de/fb/8/forschung/Integra_et_Klima/103020100000394524.php

www.yesilcember.eu

www.aziz-nesin-g.cidsnet.de



Gefördert durch:



Bundesministerium
für Umwelt, Naturschutz,
Bau und Reaktorsicherheit

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages



NATIONALE
KLIMASCHUTZ
INITIATIVE